

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економічної кібернетики

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»
ННІ неперервної освіти
“22” червня 2026 р.**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«СИСТЕМНЕ УПРАВЛІННЯ ПРИЙНЯТТЯМ ІННОВАЦІЙНИХ
РІШЕНЬ»**

Галузь знань **D Бізнес, адміністрування та право**

Спеціальність **D3 Менеджмент**

Освітня програма **Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю
ННІ неперервної освіти**

Розробник: професор кафедри економічної кібернетики, д.е.н., професор
Кравченко Володимир Миколайович

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Вивчення матеріалу дисципліни призводить до формування прикладних практичних навиків дослідження соціально-економічних систем із застосуванням інструментарію інформаційних систем і технологій, тобто уміння приймати ефективні управлінські інноваційні рішення в умовах невизначеності, конфліктності, багатоваріантності.

Курс спрямований на оволодіння сучасними підходами до системного аналізу прийняття рішень, набуття вмінь обґрунтовувати управлінські рішення в умовах невизначеності, ризику і багатокритеріальних цілей інноваційної діяльності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право	
Спеціальність	D3 Менеджмент	
Освітня програма	Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю	
Освітній ступінь	Магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	10 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	8 год.
Лабораторні заняття	- год.	74 год.
Самостійна робота	60 год.	- год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета формування знань та вмінь використовувати системне мислення при розробці інноваційних стратегій і методів прийняття рішень у сфері управління організацією (підприємством), а також освоїти інструментарій аналізу альтернатив з метою прийняття ефективних інноваційних управлінських рішень.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Інноваційний менеджмент», «Управлінський консалтинг», «Управління інноваційними проектами», «Управління інвестиційним портфелем».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Програмні результати навчання (ПРН): ПРН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усь о го	у тому числі					усь о го	у тому числі				
			л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Основи системного управління та аналізу													
Тема 1. Теоретичні засади системного управління інноваційними рішеннями	1	14	2	2			10	16	1	1			14
Тема 2. Процес прийняття інноваційних рішень	2-3	16	2	4			10	17	1	1			15
Тема 3. Методи генерації та оцінювання альтернатив	4-5	16	2	4			10	19	2	2			15
Разом за модулем 1		46	6	10			30	52	4	4			44
Модуль 2 Моделювання задач інноваційного менеджменту													
Тема 4. Цифрові технології у прийнятті рішень	6-8	23	2	6			15	19	2	2			15
Тема 5. Інтеграція інноваційних рішень у стратегічне управління	9-10	21	2	4			15	19	2	2			15
Разом за модулем 2		44	4	10			30	38	4	4			30
Усього годин		90	10	20			60	90	8	8			74

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні засади системного управління інноваційними рішеннями	2
2	Процес прийняття інноваційних рішень	2
3	Методи генерації та оцінювання альтернатив	2
4	Цифрові технології у прийнятті рішень	2
5	Інтеграція інноваційних рішень у стратегічне управління	2
	Усього:	10

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Системне мислення в менеджменті	2
2	Етапи і стилі прийняття рішень	2
3	Моделі перспектив і когнітивні упередження	2
4	SWOT- та PESTEL-аналіз	2
5	Аналіз ризиків (FMEA)	2
6	АНР – метод ранжування альтернатив.	2
7	Системи підтримки прийняття рішень та інформаційні системи	2
8	Штучний інтелект у прийнятті рішень	2
9	Big Data та аналітика	2
10	Інтеграція інновацій в стратегію бізнесу	2
	Усього:	20

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Самостійна робота 1	30
1	Теоретичні засади системного управління інноваційними рішеннями	
2	Процес прийняття інноваційних рішень	
3	Методи генерації та оцінювання альтернатив	
4	Цифрові технології у прийнятті рішень	
5	Інтеграція інноваційних рішень у стратегічне управління	
6	Модель рішення Герберта Саймона (етапи прийняття рішень, концепція обмеженої раціональності)	
7	Модель перспектив Канемана–Тверські (теорія перспектив, «відраза до втрат»)	
8	Принципи та стилі управлінських рішень; фактори внутрішнього і зовнішнього середовища.	
9	Етапи прийняття рішення (формування проблеми, аналіз альтернатив, вибір, реалізація, оцінювання).	
	Самостійна робота 2	30
10	Типові бар'єри прийняття інновацій (когнітивні упередження, організаційні, ресурсні).	
11	PESTEL-аналіз зовнішнього середовища (аналіз політичних, економічних, соціальних, технологічних, екологічних і правових чинників).	
12	Метод експертних порівнянь АНР (Analytic Hierarchy Process – для ранжування альтернатив за попарними порівняннями).	
13	Системи підтримки прийняття рішень (СППР)	
14	Експертні системи	

15	Інновації у формуванні стратегії підприємства	
16	Побудова «дорожніх карт» (roadmaps) інновацій.	
17	Роль штучного інтелекту і машинного навчання	
18	Аналітика Big Data (великі дані) – зберігання та обробка масивів інформації	
20	Розробка інноваційної стратегії і її узгодження зі загальною стратегією організації	
	Усього:	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних, робіт, проектів;

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Основи системного управління та аналізу.		
Практична робота 1. Системне мислення в менеджменті	ПРН 3,8 Знати поняття інноваційних систем і їх роль у прийнятті рішень, переваги та ризику застосування для дослідження задач агробізнесу, етапи дослідження економічних процесів за допомогою системного підходу.	10
Практична робота 2. Етапи і стилі прийняття рішень	Знати класифікацію задач, характеристику кожного з напрямів методів оптимізації, класичні методи оптимізації, опис задач нелінійного програмування, методи безумовної оптимізації.	10
Практична робота 3. Моделі перспектив і когнітивні упередження	Моделювання процесу рішення за моделлю Саймона: тренінг «створи альтернативи» з підбором критеріїв	10
Практична робота 4. SWOT- та PESTEL-аналіз	Зрозуміти і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують	10
Практична робота 5. Аналіз ризиків (FMEA)	Виконання практичних робіт згідно розкладу https://elearn.nubip.edu.ua/	20
Самостійна робота 1.		

Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Моделювання задач інноваційного менеджменту.		
Практична робота 6. АНР – метод ранжування альтернатив.	ПРН 3,8 Навчитися мінімізації ризику призупинення діяльності у зв'язку з нестачею ресурсів, що обумовлено порушенням строків поставок або інтервалу поставок, особливості економічної поведінки системи при застосуванні моделі запасів зі знижкою. Вивчення алгоритму розв'язку задачі, побудова проптів, розв'язок задачі з допомогою інструментів ШІ, аналіз отриманого оптимального плану. Вміти використовувати модель, що включає штрафні санкції, загальну вартість запасів за визначений період, загальних витрат на зберігання та штрафу за дефіцит /загальних витрат, що спричиняє відсутність запасу. Складання плану впровадження інновації (з підтримкою керівництва) в стратегію підприємства, аналіз отриманого оптимального плану. Інтеграція інноваційних рішень у стратегічне управління Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують. Виконання практичних робіт згідно розкладу https://elearn.nubip.edu.ua/	10
Практична робота 7. Системи підтримки прийняття рішень та інформаційні системи		10
Практична робота 8. Штучний інтелект у прийнятті рішень		10
Практична робота 9. Big Data та аналітика		10
Практична робота 10. Інтеграція інновацій в стратегію бізнесу		10
Самостійна робота 2.		20
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		70
Екзамен/залік		30
Всього за курс		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Терміни виконання , форми подачі виконаної роботи – згідно установок курсу https://elearn.nubip.edu.ua/ . Додаткові бали (до 10 балів) студент може отримати за участь у наукових студентських конференціях та олімпіадах (додатково за
---	---

	призові місця), тематичних факультетських чи загально університетських заходах тощо. Штрафні санкції (до (- 3,5 бали)) накладаються на студента за невчасно виконані завдання. Перездача модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, міжнародне стажування, інші причини за погодженням із деканатом).
Політика щодо академічної доброчесності	Запозичення при написанні лабораторних завдань, самостійних робіт, здачі підсумкової атестації заборонено. Презентації повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняний, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, дистанційно (за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Витвицька О.Д., Кондрат О.Б., Кравченко В.М. Електронний навчальний курс: Системне управління прийняттям інноваційних рішень
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2620>
- Методичні рекомендації для виччення курсу «Системне управління прийняттям інноваційних рішень» / Уклад. Кравченко В.М. Київ: вид-во НУБіП України, 2026. 48 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Dmytro Zherlitsyn; Volodymyr Kravchenko; Oleksiy Mints; Oleh Kolodiziev; Olena Khadzhynova; Oleksandr Shchepka (2025) Econometric and Python-Based Forecasting Tools for Global Market Price Prediction in the Context of Economic Security. *Econometrics* 2025, Volume 13, Issue 4, 52. 28 p.
<https://doi.org/10.3390/econometrics13040052> , кuartиль Q2
2. Kravchenko, V., Rudenskyi, R., Voloshyn, S., Korolchuk, V., & Voloshyna, T. (2025). Machine learning models for yield prediction based on environmental data. In *AI Innovations for Transforming Food Production* (pp. 161–192). Springer.
<https://www.scopus.com/pages/publications/105013912124?origin=resultslist>
3. Hlazunova, O., Korolchuk, V., Voloshyna, T., Saiapina, T., & Kravchenko, V. (2025). Using AI-based tool MorphCast to improve student attention and engagement in asynchronous learning. *Information Technologies and Learning Tools*, 107(3), 106–119.
<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001544029300007>, кuartиль Q4
4. Tarasiuk, O., Rutylo, M., Kravchenko, V., Voloshyn, S., & Korolchuk, V. (2025). Autonomous power supply system for consumers. *Machinery and Energetics*, 16(1). Pp. 9–20. <https://www.scopus.com/pages/publications/105005445240?origin=resultslist>
5. Nehrey, M., Klymenko, N., Kravchenko, V., & Komar, M. (2025). Ukrainian agriculture during the full-scale Russian-Ukrainian war: consequences, policy responses and recovery strategies. *Agricultural and Resource Economics*, 11(2). Pp. 148–182.
<https://doi.org/10.51599/are.2025.11.02.06>. кuartиль Q2
6. Mints O., etc. (2025) Simulation of Credit Restructuring Impact on Household Financial Welfare in Crisis / Oleksiy Mints, Dmytro Zherlitsyn, Sharif Rahimzoda, Bahrom Sharifzoda, Volodymyr Kravchenko, Yaryna Pas. *WSEAS Transactions on Systems and Control*, Vol 20, pp. 13-24. DOI: 10.37394/23203.2025.20.3 URL: https://www.researchgate.net/publication/389778621_Simulation_of_Credit_Restructuring_Impact_on_Household_Financial_Welfare_in_Crisis
кuartиль Q4

7. Hlazunova, O., Voloshyna, T., Korolchuk, V., Saiapina, T., & Kravchenko, V. (2024). Influence of microlearning technology on student motivation in higher education institutions. *The New Educational Review*, 77(3), pp. 143–154.
<https://doi.org/10.15804/tner.2024.77.3.11>
<https://www.scopus.com/pages/publications/85214888436?origin=resultslist> , квартиль Q3
8. Mints, D. Zherlitsyn, V. Kravchenko and H. Doroshkevych. Simulating Strategies for Mitigating the Impact of the Energy Crisis on Small-Scale Businesses. *IEEE 4th KhPI Week on Advanced Technology (KhPIWeek)*, Kharkiv, Ukraine. 2023. Pp. 1-5.
doi:10.1109/KhPIWeek61412.2023.10312984. URL:
<https://ieeexplore.ieee.org/document/10312984>,
<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85179517995&origin=resultslist>
9. Нгуен Є.Т., Кравченко В.М. Оцінка ефективності та ідентифікація обмежень впровадження інтелектуальних систем в комерційну діяльність. *Наука і техніка сьогодні*. 2025. № 6(47). С. 320-335. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-6\(47\)-320-335](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-6(47)-320-335).
10. Руденський Р.А., Кравченко В.М., Волошина Т.В., Корольчук В.І., Волошин С.М. Реалізація рішення на основі інфраструктури MICROSOFT AZURE для управління агропромисловим комплексом. Телекомунікаційні та інформаційні технології. 2025. №2 (87). С. 77-87. <https://doi.org/10.31673/2412-4338.2025.027357>
11. Клименко Н.А., Негрей М.В., Кравченко В.М., Коваль П.В. Фінансова стійкість агропромислових компаній в умовах макроекономічних потрясінь в Європі та Україні. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2025. №9 (292). С. 5-18. URL: <https://journal.dndiime.org.ua/index.php/journal/article/view/141>
12. Глазунова О.Г., Кравченко В.М., Саяпіна Т.П., Волошина Т.В., Корольчук В.І. Вплив технології мікронавчання на мотивацію та академічні досягнення здобувачів вищої освіти. *Електронне наукове фахове видання “ВІДКРИТЕ ОСВІТНЄ Е-СЕРЕДОВИЩЕ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ” (ВОЕССУ)*. 2024. № 17. С. 30-41. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2024.173>
13. Кравченко В.М., Руденський Р.А., Волошин С.М., Корольчук В.І., Волошина Т.В. Інформаційне забезпечення проєктів машинного навчання в агропромисловому комплексі: методи та підходи до підготовки даних. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 12(40). С.1281-1293. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-12\(40\)-1281-1293](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-12(40)-1281-1293).
14. Кравченко В.М., Волошин С.М., Руденський Р.А., Волошина Т.В., Корольчук В.І. Використання технологій штучного інтелекту в публічному управлінні агропромисловим комплексом України. Монографія. К.: ФО-П Білецький Р.Г., 2025. 242 с. (авторський внесок – загальна редакція, п. 2.1, Розділ 3, 5.3 друк. арк.)
15. Applied modeling: economic and mathematical modeling / Study Guide [students QL "Bachelor" of economy specialties of higher education institutions] / V.M. Kravchenko, L.V. Galaieva, N.G. Shulga. Kyiv: NULES of Ukraine Publishing house, 2023. 360 p. (авторський внесок – Themes 11-15, 5.7 друк. арк.)
16. Остапчук О.Є. Системний підхід до управління та прийняття управлінських рішень/О.Є. Остапчук//[Електронний ресурс]. Режим доступу : http://confitiapv.at.ua/publ/konferenciji_2011/section_5/sistemnij_pidkhid_do_upravlinnja_ta_prijnjattja_upravlinskikh_rishen/11-1-0-787
17. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями: навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.
18. *Журнали*:
 - Інноваційна економіка.
 - Наукові інновації та наукові технології.
 - Наука, технології, інновації.